

**ผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

**The Effects of Electronic Local Administrative Accounting System Efficiency on
Accounting Performance Achievement of Local Administration Organizations
in the Northeast of Thailand**

ปวีณา สมบูรณ์* นาดนภา นิลนิยม² และนงลักษณ์ แสงมหาชัย³

Paweena Somboon* Natnapha Nilniyom² and Nongluk Sangmahachai³

Received : April 9, 2021 Revised : June 2, 2021 Accepted : June 29, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 232 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ด้านการประมวลผลข้อมูลอย่างรวดเร็วและด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม ดังนั้น ผู้อำนวยการกองคลังรวมถึงผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย มาใช้ประกอบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ เพื่อช่วยในการประมวลผลข้อมูลอย่างรวดเร็ว รวมถึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ในการพัฒนาบุคลากรทางการบัญชีให้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยให้การจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านบัญชี

คำสำคัญ : ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

* นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Master Student, Master of Accountancy, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} Assistant Professor, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The objective of this research was to test the effects of electronic local administrative accounting system efficiency on accounting performance achievement of local administration organizations in the Northeast of Thailand. The research collected data from 232 finance division director of local administration organizations in the Northeast of Thailand through questionnaires. Statistics in this study include multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The results of the research showed that the effects of electronic local administrative accounting system efficiency, the collection of accurate and reliable information, fast data processing and based accounting information linkage had a relationship and positive effect on overall accounting performance achievement. Therefore, finance division directors including the administrators of local administration organizations should pay attention to the implementation of modern administration, information and communication technology which is used to collect accurate and reliable data. Also to help speed up data processing, including paying attention to budget allocation in order to develop accounting personnel to have knowledge and competency bookkeeping. Which help the accounting in the electronic local administrative accounting systems to be efficient and effective in accounting performance achievement.

Keyword : Electronic Local Administrative Accounting System Efficiency, Accounting Performance Achievement and Local Administration Organizations

1. บทนำ

พัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานทางด้านบัญชีขององค์กร ซึ่งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานของการจัดทำบัญชีและนำเสนอรายงานทางการเงิน ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ การบริหารจัดการด้านข้อมูล และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันนักบัญชีได้นำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน เพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีและการนำเสนอรายงานทางการเงิน (อุเทน เลาน้ำทา, 2560 : 2-29) เพื่อช่วยให้เกิดความรวดเร็วในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผล รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงาน ทำให้ปัจจุบันองค์กรทั้งในภาครัฐและธุรกิจในทุกภาคส่วนได้นำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านการตลาด การเงิน การผลิต และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทำให้การจัดทำสารสนเทศทางบัญชีเปลี่ยนจากการจัดเก็บ บันทึก ประมวลผล และจัดทำรายงานด้วยมือ มาเป็นการจัดเก็บ บันทึก ประมวลผล และจัดทำรายงานทางการเงินด้วยคอมพิวเตอร์ (วัชรินทร์ เศรษฐศักดิ์โก, 2560 : 2) รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้มีการพัฒนาระบบการบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System ; e-LAAS) โดยนำมาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทำให้รายงานทางการเงินเป็นปัจจุบันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจึงเป็น

ภารกิจที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้การบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐและเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากร

ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (Electronic Local Administrative Accounting System Efficiency) เป็นความสามารถในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นระบบเดียวกันด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึงการใช้โปรแกรมทางด้านการบัญชี มาช่วยในการจัดทำและนำเสนอรายงาน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด วิธีปฏิบัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เส้นใยแก้วนำแสง ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เนื่องจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์จะต้องออกแบบเพื่อให้ได้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณลักษณะของข้อมูลครบถ้วนที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในทุกรูปแบบ (อุเทน เลานาหา และนิภาพร อบทอง, 2560 : 18) ซึ่งประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Collection of Accurate and Reliable Information) ด้านการประมวลผลข้อมูลอย่างรวดเร็ว (Fast Data Processing) และด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี (Based Accounting Information Linkage) ดังนั้น ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลการดำเนินงานด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี (Accounting Performance Achievement) เป็นผลการดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาได้จากผลผลิตด้านบัญชีและผลลัพธ์ด้านบัญชีที่เกิดขึ้นจริงเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายขององค์กร ผลที่ได้นี้จะสะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับองค์กร (สุครัตน์ โยธาภิบาล, 2553 : 36) รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของตนเองให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ตลอดจนสามารถตรวจสอบความโปร่งใสของการดำเนินงานด้านบัญชีได้ และมีผลสำเร็จในการบริหารและการจัดบริการสาธารณะ เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนอง ความต้องการให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างสมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2562 : 3) โดยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency and Can be Checked) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ (Management Quality) ด้านความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร (Worth Using Resources) ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย (Satisfaction of All Parties) ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีเหล่านี้ผู้บริหารองค์กรต้องให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ภายในองค์กร เพื่อทำให้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงความพร้อมของบุคลากรผู้ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี เพื่อส่งผลให้องค์กรมีผลการดำเนินงานด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานที่ทุกคนยอมรับ และสนองความต้องการของทุกฝ่ายภายในองค์กร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Administration Organizations) เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง มีหน้าที่บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นของตนเอง มีการกระจายอำนาจจากรัฐบาลส่วนกลาง สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโอกาสได้รับทรัพยากรทั้งที่เป็นรายได้จากภาษีและไม่ใช่อำนาจจากรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อนำไปบริหารจัดการบริการสาธารณะ โดยมีการดำเนินงานด้านการคลังและด้านบัญชีในแต่ละท้องถิ่นของตนเอง

(สกนธ์ วรรณวัฒนา, 2551 : 4) ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ข้อ 105 กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบัญชีโดยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) (กระทรวงมหาดไทย, 2558 : 5) และปัจจุบันได้มีหนังสือสั่งการ แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเลิกการจัดทำบัญชีด้วยมือ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และเพื่อรองรับ การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำบัญชี ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ได้เป็นจำนวนมาก แต่ยังมีอีกหลายแห่งที่ยังปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากในการปฏิบัติงานนั้นยังคงประสบปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีความเร็วไม่เพียงพอต่อการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้เกิดการประมวลผลล่าช้า เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้ระบบบัญชี คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562 : 1) ดังนั้น การให้ความสำคัญเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์จึงจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากหากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพจะช่วยลดขั้นตอน ในการทำงาน ข้อมูลมีการจัดเก็บอย่างถูกต้องน่าเชื่อถือ มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี สะดวกต่อการนำมาใช้ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น

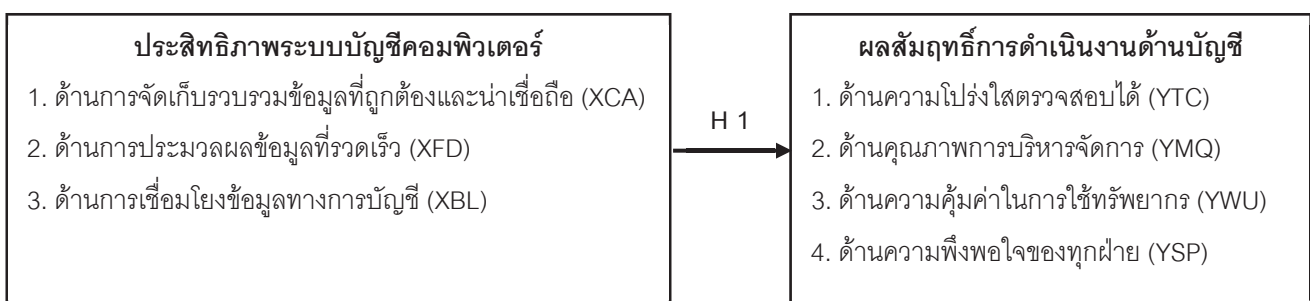
จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับผลสัมฤทธิ์ การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ อย่างไร ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการประเมินประสิทธิภาพของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่เหมาะสมกับการบริหารงานขององค์กร ให้ทันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เป็นตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์และผลกระทบ ต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี จากวัตถุประสงค์ข้างต้น สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

โมเดลของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ และผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี

2.1 ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (Electronic Local Administrative Accounting

System Efficiency) หมายถึง ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกใช้ มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน มีระเบียบในการทำงาน มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ มีการประมวลผล ที่รวดเร็ว มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นระบบเดียวกันด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึงการใช้โปรแกรมทางการบัญชี เพื่อช่วยในการจัดทำ รวมถึงนำเสนอรายงานทางการเงิน สำหรับผู้บริหาร หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Collection of Accurate and

Reliable Information) หมายถึง ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีไว้แหล่งเดียวกัน มีการคัดเลือกข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล รวมถึงแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าข้อมูลทางการบัญชี มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ สามารถยืนยัน พิสูจน์ และสรุปผลได้ รวมถึงมีการดำเนินงานตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ และตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.2 ด้านการประมวลผลข้อมูลที่รวดเร็ว (Fast Data Processing) หมายถึง ความสามารถ

ในการเปลี่ยนแปลงหรือจัดระเบียบข้อมูลทางการบัญชีที่นำเข้าสู่ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ให้กลายเป็นสารสนเทศในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดและปรับปรุงรายการต่าง ๆ ได้ทันเวลา เพื่อแปลงสภาพกลายเป็นสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถใช้ข้อมูลนั้น ๆ ในการควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้

2.1.3 ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี (Based Accounting Information Linkage) หมายถึง

ความสามารถในการเชื่อมต่อข้อมูลทางการบัญชีจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับระบบงานอื่นที่มีความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และต้องการข้อมูลในรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน เช่น ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) ของกรมบัญชีกลาง และระบบงานอื่นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน ลดงานที่ซ้ำซ้อน และลดความผิดพลาดของการบันทึกข้อมูลในหลาย ๆ ระบบงาน เป็นประโยชน์ ในด้านการบูรณาการระบบสารสนเทศภาครัฐ และระบบงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี (Accounting Performance Achievement) หมายถึง

ความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการดำเนินงานด้านบัญชี จนเกิดการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของทางราชการ สามารถตรวจสอบความถูกต้อง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต มีการบริหารจัดการ ที่มีคุณภาพ มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาช่วยในกระบวนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการจัดหา มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด ผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับและพึงพอใจ สำหรับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency and can be Checked) หมายถึง

การดำเนินงานด้านบัญชี มีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน มีการปฏิบัติที่เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ

หรือประกาศของทางราชการ มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีที่ถูกต้องตรงไปตรงมา เป็นประโยชน์ เข้าใจง่าย เพื่อประชาชน บุคคลภายใน บุคคลภายนอก รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้เข้าใจข้อมูลได้โดยสะดวก สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้อย่างชัดเจน และน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต

2.2.2 ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ (Management Quality) หมายถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ บรรลุเป้าหมายขององค์กร มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย และระบบสารสนเทศ ทางการเงินมาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านบัญชี ทำให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงาน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน บุคลากรภายในองค์กรมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มงานที่ดี มีความราบรื่น ไม่มีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของตนเองให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

2.2.3 ด้านความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร (Worth Using Resources) หมายถึง ผลการดำเนินงาน ด้านบัญชีที่มีการใช้ทรัพยากรด้านเวลา การเงิน กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างประหยัด และคุ้มค่าที่สุด โดยมีการสูญเปล่าน้อยที่สุด มีการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงาน ด้านบัญชี โดยมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน และช่วยให้เกิดความสมดุลระหว่างต้นทุนกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานด้านบัญชี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

2.2.4 ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย (Satisfaction of all Parties) หมายถึง ผลการดำเนินงาน ด้านบัญชีมีปริมาณและคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้ เป็นที่ยอมรับ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีทัศนคติ ในเชิงบวกของทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เช่น ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ในหน่วยงาน และประชาชนผู้มาใช้บริการ หรือองค์กรอื่น เช่น สถาบันการศึกษา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) เป็นต้น ตลอดจนผู้ปฏิบัติงาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ทำ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานอีกด้วย

ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ถือว่าเป็นความสามารถของระบบสารสนเทศทางการเงินทางบัญชี ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกใช้ โดยเป็นสิ่งที่นำมาช่วยในการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาต มนต์ไธสง (2561 : บทคัดย่อ) พบว่า ประสิทธิภาพของระบบบัญชีทางการเงินส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ซึ่งรายงานทางการเงิน คือ ผลที่ได้จากการดำเนินงานด้านบัญชี จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงตั้งสมมุติฐานได้ ดังนี้

สมมุติฐานในการวิจัย : ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 กระบวนการ และวิธีการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,967 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2562 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 350 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 42-43) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 350 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้อง และครบถ้วนทั้งหมด จำนวน 232 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับที่ตอบสมบูรณ์ ร้อยละ 66.29 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker และคณะ (2001) ได้เสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อย ร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 32 วัน

3.2 การวัดคุณลักษณะตัวแปร

ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เป็นตัวแปรอิสระ สามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องและน่าเชื่อถือ จำนวน 4 ข้อ 2) ด้านการประมวลผลข้อมูลที่รวดเร็ว จำนวน 4 ข้อ 3) ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี จำนวน 3 ข้อ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีเป็นตัวแปรตาม สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 4 ข้อ 3) ด้านความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร จำนวน 3 ข้อ 4) ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย จำนวน 4 ข้อ

3.3 คุณภาพของเครื่องมือวัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.562 – 0.938 และผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.599 – 0.831 ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552 : 90) ได้เสนอว่า เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม 0.40 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพในระดับดีมาก และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.784 – 0.942 และผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.857 – 0.898 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair และคณะ (2014) ได้เสนอว่า ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือต้องมีค่า 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่ายอมรับได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการ YTT} = \beta_0 + \beta_1 \text{XCA} + \beta_2 \text{XFD} + \beta_3 \text{XBL} + e$$

$$\text{เมื่อ } \beta = \text{ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย}$$

- YTT = ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม
 XCA = ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
 ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ
 XFD = ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการประมวลผลข้อมูลที่รวดเร็ว
 XBL = ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี
 e = ค่าความเคลื่อนของการพยากรณ์

4. ผลลัพธ์จากการวิจัยและอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี โดยรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	YTT	XCA	XFD	XBL	VIFs
$\bar{X}$	4.338	4.447	4.365	4.263	
S.D.	0.469	0.493	0.487	0.580	
YTT	-	0.622*	0.618*	0.527*	
XCA		-	0.719*	0.607*	2.225
XFD			-	0.649*	2.429
XBL				-	1.858

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.858 – 2.429 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีความสำคัญ (Black. 2006 : 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ กับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้าน		t	p-value
	บัญชีโดยรวม (YTT)			
	สัมประสิทธิ์	ความคลาด		
	ถดถอย	เคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.240	0.225	5.523*	<0.0001
ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและ น่าเชื่อถือ (XCA)	0.313	0.069	4.520*	<0.0001
ด้านการประมวลผลข้อมูลที่รวดเร็ว (XFD)	0.282	0.073	3.849*	<0.0001
ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี (XBL)	0.111	0.054	2.070*	0.040
F = 64.202 p>0.0001 Adj R ² = 0.451				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า 1) ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องและนำเชื่อถือ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม เนื่องจากกระบวนการทางการบัญชีในขั้นตอนแรกจะเป็นการรวบรวมรายการหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้แหล่งเดียวกัน มีการคัดเลือกข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล รวมถึงแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ สามารถยืนยัน พิสูจน์ และสรุปผลได้ รวมถึงมีการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ และตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการณ์ที่บัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ผลการดำเนินงานด้านบัญชีมีปริมาณและคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิด อุเทน เลาน้ำทา (2560 : 6-26) กล่าวว่า การมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดี จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องความไม่สม่ำเสมอของข้อมูลและความซ้ำซ้อนของข้อมูลในระบบได้เป็นอย่างดี เกิดการแบ่งปันข้อมูล รายงานมีความยืดหยุ่น ข้อมูลมีความถูกต้อง นำเชื่อถือ สนองต่อการทำงานในทุกแผนกงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา สิงจานุสงค์ (2559 : บทคัดย่อ) พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมข้อมูลมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม สอดคล้องกับแนวคิดของพลพฐ ปิยวรรณ และกัญญิณี นิลโรจน์นัท (2557 : 11) กล่าวว่า การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร เมื่อเกิดเหตุการณ์ทางการเงินงบประมาณ รายรับ รายจ่าย หรือเหตุการณ์ทางธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ระบบสารสนเทศหรือระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ จะต้องสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น ๆ ทรัพยากรที่จะต้องใช้ บุคลากรหรือพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากร พนักงาน หรือผู้ที่สนใจภายนอกองค์กร ทราบว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ข้อมูลที่ถูกจัดเก็บมานี้จะต้องถูกจัดเก็บอย่างมีระเบียบตามกฎเกณฑ์และมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อจะได้

สามารถนำข้อมูลนั้นออกมาใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา คำมณี (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า ศักยภาพด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ ด้านข้อมูลและสารสนเทศของระบบสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความทันเวลาต่อการตัดสินใจ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ และด้านการตรวจสอบความถูกต้องได้

2) ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการประมวลผลข้อมูลที่รวดเร็ว มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม เนื่องจาก ข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ แล้วกลายสภาพเป็นสารสนเทศ จะต้องอยู่ในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ มีประสิทธิภาพและนำไปใช้ประโยชน์ต่อผู้ใช้งานได้อย่างทันเวลา ทันตามความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งสารสนเทศที่ได้จากการประมวลผลจะต้องให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ วัชนีพร เศรษฐสุตโก (2560 : 89) กล่าวว่า ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เป็นระบบที่สร้างขึ้นมาเพื่อจัดเก็บ บันทึก ประมวลผล วิเคราะห์ และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีให้แก่ผู้ใช้งาน ระบบนี้จะให้ผลลัพธ์ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ ตรงประเด็น และทันเวลาเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการประมวลผลข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา คงวิริยะกุล (2560 : บทคัดย่อ) พบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความทันเวลา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการปฏิบัติงานที่ดี ทางงบการเงินโดยรวม ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านการลดเวลาในการทำงาน และด้านความคุ้มค่า ซึ่งระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะมีความทันเวลา การประมวลผลข้อมูลของระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะต้องมีความรวดเร็ว ตรงประเด็นและเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับแนวคิด สุพัตรา บุญมาก (2552 : 732) กล่าวว่า ผลลัพธ์ของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูลทางการเงินและการบัญชีหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ ได้แก่ รายงานทางการเงินและรายงานประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีขององค์กร มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และยังเป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานทางการบัญชีภายในองค์กร

3) ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวม เนื่องจากการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชีเป็นการเชื่อมต่อข้อมูลทางการบัญชีจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระบบงานอื่นที่มีความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และต้องการข้อมูลในรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน เช่น ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) ของกรมบัญชีกลาง และระบบงานอื่นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ลดงานที่ซ้ำซ้อน และลดความผิดพลาดของการบันทึกข้อมูลในหลาย ๆ ระบบงาน เป็นประโยชน์ในด้านการบูรณาการระบบสารสนเทศภาครัฐ และระบบงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมายขององค์กร มีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชี บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงาน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานอื่นและระบบงานอื่นในรูปแบบมาตรฐานเดียวกันได้อย่างสมบูรณ์ สอดคล้องกับแนวคิด ของอุเทน เลาน้ำทา และนิภาพร อบทอง (2560 : 20) กล่าวว่า การเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี เป็นการบูรณาการข้อมูลที่มีอยู่ในองค์กรโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เช่น การนำระบบบริหารข้อมูลทั่วทั้งองค์กร

ผ่านโปรแกรมบริหารทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning Program : ERP Program) ก่อให้เกิดลักษณะของคุณภาพข้อมูลที่ดี ซึ่งข้อมูลที่ดีจะต้องมีความทันต่อเวลาในการใช้ข้อมูลและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้การนำเอาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มาใช้จึงส่งผลโดยตรงต่อความเร็วไม่เพียงแต่การนำเสนองบการเงินให้ทันต่อเวลาเท่านั้นแต่ยังหมายถึงเกิดการเชื่อมโยงข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตอบสนองต่อการเชื่อมโยงการทำงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกและยังเป็นการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแลอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Daoud และ Triki (2013) พบว่าในปัจจุบันนอกจากจะนำเอาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่สำคัญอย่างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (ERP) เพื่อช่วยเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการปฏิบัติงานทางบัญชีแล้ว ในอนาคตอันใกล้ความสามารถของระบบบัญชียังสามารถเชื่อมโยงไปถึงระบบงานของหน่วยงานกำกับในหลายด้าน เช่น ด้านภาษีอากร ด้านการนำส่งงบการเงินและการตรวจสอบบัญชีด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนนา ศรีสุข (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรของเทศบาลมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของระบบ เช่น ระบบโปรแกรมพนักงานเทศบาลส่วนใหญ่เจอปัญหาแบบมีรูปแบบรายงานข้อมูลประมวลผลที่เข้าใจยาก ไม่มีความยืดหยุ่นด้านระบบเครือข่าย การเชื่อมโยงข้อมูลมักเกิดการล้มเหลว และเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูลล่าช้า รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบอื่นที่เกี่ยวข้องไม่สมบูรณ์ ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

5.1.1 ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น เช่น หน่วยงานราชการอื่นหรือหน่วยงานเอกชน เป็นต้น

5.1.2 มีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เช่น ด้านความเชี่ยวชาญของผู้ทำบัญชี ด้านประสิทธิภาพระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

5.1.3 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดกรอบแนวคิดที่มีตัวแปรแทรกที่อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์และผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี เช่น คุณภาพรายงานทางการเงิน กลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งตัวแปรดังกล่าวอาจมีผลต่อความสัมพันธ์และผลกระทบของประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

5.1.4 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนั้น หากมีการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามแบบเชิงลึก (Indepth – Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยมากที่สุด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงกับความต้องการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย มาใช้ประกอบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีให้ถูกต้อง น่าเชื่อถือ มีการประมวลผลข้อมูลทางการบัญชีอย่างรวดเร็ว ทันต่อการนำไปใช้งาน เป็นประโยชน์และเป็นที่พอใจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

รวมถึงเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน นำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการบัญชีหรือการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านบัญชี

6. สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ด้านการประมวลผลข้อมูลอย่างรวดเร็ว และด้านการเชื่อมโยงข้อมูลทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชีโดยรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น ผู้อำนวยการกองคลังรวมถึงผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ เพื่อช่วยในการประมวลผลข้อมูลให้รวดเร็ว รวมถึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ในการพัฒนาบุคลากรทางการบัญชีให้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยให้การจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานด้านบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). *ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. ค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/>.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). *หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.4/ว 1559 ลงวันที่ 4 เมษายน 2562 เรื่อง การเร่งรัดและติดตามการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)*. ค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2562, จาก http://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/4/21604_1_1554784477593.pdf.
- กาญจนา ศรีสุข. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลของจังหวัดสงขลา*. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จินตนา สิงจานุสงค์. (2559). *ผลกระทบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรของธุรกิจเครื่องดื่มในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา คำมณี. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น. 42-43.
- ผกามาศ มนต์ไธสง. (2561). *ผลกระทบของประสิทธิผลของระบบบัญชีทางการบริหารส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พลพญ ปิยวรรณ และกัญญนิภา นิลโรจน์ธนา. (2557). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์. 11.
- พิเชษฐ วังคีเกียรติ์จักร. (2552). *แนวคิยยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน.
- วัชรินทร์ เศรษฐ์สุโก. (2560). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพมหานคร : วี.เจ.พรินต์. 2,89.
- สกนธ์ วรรณวิวัฒนา. (2551). *การบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุดารัตน์ โยธาภิบาล. (2553). *วัฒนธรรมองค์กรกับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน อำเภอเมืองนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุพัตรา บุญมาก. (2552). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การพัฒนาระบบ*. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 732.
- สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). *คู่มือประกอบการสมัครเพื่อรับการประเมินรางวัล การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำหรับรางวัลประเภทดีเลิศ ประเภทโดดเด่น และประเภททั่วไป*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2562. จาก http://www.odloc.go.th/web/?page_id=8386.
- อภิญา คงวิริยะกุล. (2560). *ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญญัตินิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุเทน เลาน้ำทา. (2560). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. มหาสารคาม : คณะการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 1-6, 2-29, 6-26.
- อุเทน เลาน้ำทา และนิภาพร อบทอง. (2560). *ความสามารถของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กับความได้เปรียบด้านข้อมูลทางการบัญชีของธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย*. *วารสารการจัดการ : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. 6(3), 17-31.
- Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing Research* (7th ed.). New York : John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. (4th ed.). New York : John Wiley & Sons. p. 585.
- Daoud, Hazar., & Triki, Mohamed. (2013). Accounting information systems in an ERP environment and Tunisian firm performance. *The International Journal of Digital Accounting Research*.
- Hair, J.F., Black, W.C., and erson, R.E. (2014). *Multivariate Data Analysis*. (6th ed.). New Jersey : pearson.